

Отже, побудова комплексної криміналістичної методики розслідування корупційних кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів на основі здобутків праксеології є перспективним напрямом розвитку криміналістики на сучасному етапі, досліджує закономірності та особливості впровадження, використання на практиці криміналістичних новел, сприяє їх розробленню. Можливості праксеологічного підходу дозволяють не тільки визначити засади здійснення діяльності, але і запропонувати рекомендації щодо оптимізації конкретних дій.

Список використаних джерел

1. Льовкіна О.Г. Теорії ефективної діяльності: тектологія О. Богданова та пракселогія Т. Котарбінського: автореф. дис ... д-ра філос. наук. Київ., 2012. 35 с.
2. Романовська Л.І., Праксеологічний підхід: теоретико-методологічні аспекти. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 25. Т. 2. 2020. С. 157-161. http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/25/part_2/33.pdf
3. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції : монографія. Харків : Апостиль, 2012. 304 с.
4. Коваленко А. В. Сутність та методологічне значення праксеологічного підходу в криміналістиці. *Наукові записки НаУКМА*. 2020. Т. 5. С. 32–39. (Серія «Юридичні науки»). DOI: 10.18523/2617-2607.2020.5.32-39.
5. Тищенко В. В. Виникнення, розвиток і сучасний стан криміналістичної методики розслідування. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2017. Т. XIX. С. 361–381.

Джафарова Лейла Саваланівна,
викладач кафедри криміналістики
та судової медицини Національної
академії внутрішніх справ

РОЛЬ ДОМЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Домедична підготовка, є невід’ємною складовою у сучасному світі. Базові знання з надання першої домедичної допомоги до приїзду медиків, дозволяють врятувати життя в екстрених ситуаціях, розвивають відповідальність і готовність допомогти оточуючим. Оскільки в умовах сьогодення, коли ризики для здоров’я та життя людей можуть виникати у будь-який

момент-оволодіння практичними навичками та знання домедичної допомоги стає необхідністю для кожної людини.

Основні аспекти ролі домедичної підготовки в умовах сьогодення :

1. Збереження життя до прибуття медиків – Домедична підготовка дозволяє швидко реагувати у критичних ситуаціях, коли кожна секунда має значення. Люди, які володіють навичками першої допомоги, можуть зупинити кровотечу, відновити дихання, провести непрямий масаж серця або інші дії, які рятують життя. Це особливо важливо, адже в умовах надзвичайних ситуацій чи бойових дій прибуття медиків може затриматися.

2. Зниження рівня травматизму і ускладнень - надаючи першу допомогу можна не лише врятувати життя, а й знизити ризик ускладнень для постраждалих. Правильне накладання пов'язки, іммобілізація переломів, підтримання дихальних шляхів у відкритому стані – усе це допомагає уникнути додаткових травм чи ускладнень, які могли б виникнути без негайної допомоги.

3. Формування відповідального та обізнаного суспільства - знання першої допомоги сприяє підвищенню громадянської свідомості та відповідальності. Люди, які пройшли домедичну підготовку, краще розуміють важливість безпеки і готові допомогти оточуючим. У ситуаціях масової небезпеки це створює середовище взаємодопомоги, де кожен може взяти на себе роль рятувника, якщо це необхідно.

4. Важливість в умовах бойових дій та надзвичайних ситуацій – Для людей, які проживають у зонах підвищеного ризику, зокрема в умовах війни, домедична підготовка є життєво необхідною. Наприклад, знання про зупинку критичних кровотеч за допомогою джгута або імпровізованих засобів може бути вирішальним. Військові, волонтери та навіть цивільне населення завдяки цим знанням мають більше шансів допомогти собі чи іншим до прибуття професійних медиків.

5. Психологічна готовність до екстремальних ситуацій – Підготовка до домедичної допомоги включає і психологічний аспект. Люди, які пройшли навчання, менше піддаються паніці в надзвичайних ситуаціях і можуть діяти впевнено та злагоджено. Це знижує ризик неефективних дій у критичний момент і підвищує шанс на порятунок. Домедична допомога – це проведення найпростіших медичних заходів для порятунку життя, зменшення страждань потерпілого від надзвичайної

ситуації і попередження розвитку можливих ускладнень. Професійно таку допомогу надають, звичайно ж, медики, але не завжди швидка допомога може прибути вчасно на місце події. Тому вміння кожного з нас надати першу необхідну допомогу постраждалим до прибуття служб порятунку може відіграти вирішальну роль у порятунку життя людини. [1]

Основні принципи надання домедичної допомоги:

– правильність і доцільність (якщо ви не впевнені в своїх діях – краще утриматись; головне правило першої допомоги – не нашкодити);

– швидкість;

– продуманість, рішучість, спокій.

Як надати домедичну допомогу? Алгоритм ваших дій має бути таким:

1. Оглянути місце події та впевнитись у тому, що надання допомоги буде безпечним: забезпечити власну безпеку, а також безпеку потерпілого та людей

навколо.

2. Оцінити стан постраждалого (свідомість, дихання, пульс).

3. За необхідності викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги, а також інші екстрені служби (поліцію, аварійно-рятувальну службу, службу газу тощо).

4. Оцінити наявність критичних кровотеч та зупинити їх.

5. Забезпечити прохідність дихальних шляхів.

6. Якщо у постраждалого відсутні ознаки життя та немає критичної кровотечі (або ви вже її ліквідували) – розпочати серцево-легеневу реанімацію.

7. Перевести постраждалого у стабільне положення (на боці, обличчям до себе, рука під головою, нога зігнута в коліні), якщо не йдеться про підозру на травми хребта та кісток тазу і серцево-легенева реанімація була вдалою.

8. Не залишати постраждалого та контролювати стан його життєвих функцій до прибуття екстрених служб. Якщо ви не маєте відповідних навичок для надання допомоги, слід звернутись за допомогою до інших присутніх на місці події.

Проходження курсів з домедичної допомоги важливе, зважаючи на низку факторів: [2]

1. Час прибуття медичної допомоги. В українських обласних центрах він у середньому складає близько 20 хвилин. Але деякі обставини вимагають негайного втручання. Єдиний

спосіб дати постраждалому шанс вижити - надати якісну першу допомогу до прибуття медиків.

2. Непередбачені обставини війни. Навіть якщо ви не є військовослужбовцем, загроза поранення чи травмування може трапитися в будь-який момент, особливо в умовах війни. «Швидка» або рятувальники можуть не встигнути доїхати до локації, куди, наприклад, упала ракета. Тому якщо на місці буде людина з відповідними знаннями, вона зможе дати шанс потерпілим вижити. Зрештою, отримати поранення під час війни може будь-хто: вміння накласти собі турнікет може врятувати власне життя.

3. Знання реанімаційних заходів. В деяких станах у людини є до 10 хвилин, щоб вона могла зберегти життя та відновитись, наприклад, зупинка серця з відсутністю дихання. Якщо поруч з потерпілим є хтось, хто володіє навичками домедичної допомоги, це може збільшити шанси на виживання. Наприклад, в Україні було реалізовано проєкт “Реані Метро”, в рамках якого на станціях метро з’явилися автоматичні дефібрилятори, якими може користуватись кожний, хто вміє надавати СЛР.

Найкращим способом засвоїти необхідні навички є проходження курсу з домедичної допомоги. Ці курси надають можливість відточити знання на практиці та вивчити найефективніші методи порятунку в різних обставинах. Домедична підготовка є важливою умовою підвищення рівня безпеки та виживання у суспільстві. Знання та вміння надавати першу допомогу дозволяють не лише рятувати життя, а й допомагають створити більш обізнане, відповідальне та готове до викликів сьогодення суспільство.

Список використаних джерел

1. Що треба знати про надання першої допомоги? URL: <https://moz.gov.ua/uk/jak-nadati-pershu-dopomogu-zagalni-pravila>

2. Чому важливо пройти курси з домедичної допомоги? URL: <https://eturniket.com/first-aid/sho-take-domedichna-dopomoga>